

The Impact of the Interim Leadership Experience on Library Middle Managers

HOFFMAN, Ashley T. a Amy E. G. BARKER. The Impact of the Interim Leadership Experience on Library *Middle Managers*. *Journal of library administration* [online]. New York: Routledge, 2022, 62(7), 863-886 [cit. 2023-03-26]. ISSN 0193-0826. Dostupné z: doi:10.1080/01930826.2022.2117952

→ ÚVOD

Výzkum pojednává o managementu knihoven v rámci dočasného vedení oddělení, týmu. Mnoho pracovníků knihoven se v průběhu profesního života ocitne pod vedením tzv. dočasného vedoucího, či jsou sami tímto úkolem pověřeni. Tato změna pracovní pozice může nastat „bez varování“ například reorganizací v knihovně, ze zdravotních důvodů, případně dobrovolným odchodem stávajícího vedoucího. Obecně o dočasném vedení organizace lze nalézt velké množství informací, ale v oblasti dočasného vedení v knihovnách je počet zdrojů velmi omezený.

→ FUNKCE DOČASNÉHO VEDOUČÍHO

V knihovnách je často pověřen, do funkce dočasného vedoucího, stálý zaměstnanec knihovny. K tomu, aby se zaměstnanec přihlásil na dočasnou vedoucí pozici může být motivován snahou se podílet na směřování rozvoje knihovny, či zájem o vyzkoušení vedení a motivaci zaměstnanců. Mezi hlavní pozitiva této funkce je příležitost k získání zkušeností s vedením podřízených. Naopak mezi negativa patří zvýšená pracovní zátěž, neboť dočasní vedoucí plní své běžné pracovní povinnosti souběžně s novými povinnostmi vedoucího. Dočasní vedoucí mohou mít také problém s vybudováním autority vůči svým podřízeným. Úspěch dočasného vedoucího je často určován stavem, v němž pracoviště opustil předchozí vedoucí. Je to dáno tím, že dočasný vedoucí nemá většinou pravomoci k provádění trvalých změn. V rámci výzkumu je také zmiňováno, že jako dočasný vedoucí je často jmenován knihovník, který dobře vykonává svou práci, ovšem ne z důvodu že by chtěl být vedoucím.

→ VÝZKUM A JEHO VÝSLEDKY

Celostátní průzkum na toto téma probíhal prostřednictvím online dotazníků a následnými rozhovory. Dotazníky byly zaslány zaměstnancům knihoven, kteří v posledních pěti letech plnili funkci dočasného vedoucího. Celkově bylo zodpovězeno 259 online dotazníků. Následné rozhovory s vybranými 13 respondenty probíhaly přes program Microsoft Teams a měly přimět účastníky ke sdílení informací o jejich zkušenostech s dočasnou vedoucí funkcí, podpoře a dopady na jejich zdraví a vztahy.

Mezi respondenty průzkumu převažovaly z 84 % ženy a věk respondentů byl v rozmezí 36-45 let. Celkem 76 % respondentů uvedlo, že mělo předchozí zkušenosti s vedením podřízených, 59 % respondentů působila v přechodném období více než 9 měsíců. Zajímavým údajem bylo, že 31 % respondentů dostávalo finanční odměnu, která byla nižší než odměna na stálém místě a pouze 25 % respondentů dostalo stejnou odměnu jako na stálém místě a téměř 30 % nedostalo žádnou kompenzaci.

Co se týká dopadu na psychické a fyzické zdraví knihovníků, kteří působili v dočasné vedoucí funkci, uvádělo 71 % respondentů průzkumu a 73 % účastníků pohovoru zvýšení úrovně stresu. Téměř 54 % respondentů uvedlo, že jejich fyzické zdraví zůstalo stejné, zatímco 41 % respondentů si stěžovalo na zhoršení jejich fyzického zdraví. Typicky se jednalo o únavu, nedostatek pohybu a nárůst hmotnosti. Zhruba 29 % respondentů v dotaznících napsalo, že u nich došlo ke zhoršení osobních vztahů v rodině. Docházelo tím zejména „nošením práce domů“ a únavou a nedostatkem energie na rodinu.

→ **ZÁVĚR**

Překvapivé zjištění ve studii bylo, že téměř 52 % dočasných vedoucích se neucházelo o trvalou pracovní pozici a celkem 66 % dočasných vedoucích přešlo na svou původní pozici. Výzkumníci také zjistili, že nejvýznamnějším faktorem pro přijetí funkce dočasného vedoucí byl pouze zájem o vyzkoušení vedení a motivaci zaměstnanců. Mezi ostatní sledované faktory ve výzkumu patřily dobrovolnost rozhodnutí, velikost a typ knihovny, výše odměny nebo délka dočasného období. Knihovny mohou zlepšit zkušenosti dočasných vedoucích tím, že předem vymezí jejich roli, přerozdělí jejich předchozí povinnosti, poskytnou jim školení a trvalou podporu po dobu dočasného období.